

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancto Iacobo apostolo minori lxiii

[urn:nbn:de:bsz:31-289352](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289352)

De sancto Jacobo minori aplo

sanentur et mortui suscitent. At hi qui cruciebant clamabāt. Tantū fac vt sanemur et hūc martē prius cōfringemus. Tūc philipp⁹ draconi p̄cepit vt in locū desertū descēderet ita vt nulli omnino noceret. Qui statim recessit et vltorius non conpuit. Tūc philippus oēs sanauit: et illis tribus mortuis vite beneficiū impetrauit. Sicq; vniuersis credētib⁹ p annū vnū eis adhuc p̄dicauit et in eis presbiteros et dyacones ordinās in astiaz ciuitatē ierapolim venit ibiq; heresim hebreonitaz qui xp̄m carnē fantastica assūpsisse dogmatizabāt extinxit. Erant autē ibi due sacratissime virgines filie eius p quas dñs mltos ad fidē p̄uertit. Philipp⁹ autē ante. vii. dies obitus sui e p̄os et psbiteros cōuocauit. eisq; dixit. Hos. vii. dies p̄pter amonitionē vram mihi dñs cōce sit. Erat autē annoz. lxxxvij. Post hoc in fideles ip̄m tenuerunt: et cruce ad instar magrī sui quē p̄dicabat affixerūt: et sic ad dñm migravit: et feliciter vitā cōpleuit. Juxta autē eum due filie ei⁹ vna a dextris et alia a sinistris sūt sepulte. De isto philippo sic dicit yfido. in li. de vita et ortu et obitu s̄mctoz. Philipp⁹ gallis p̄dicabat xp̄m barbaras gētes vicinasq; tenebras et tūmētī oceano piunctas ad scientie lumē fideiq; portū deduxit. Demū in ierepola frige puincie vrbē cruci h̄ lapidatusq; obiit simulq; cū filiabus suis ibi requiescit. De yfido. De philippo autē qui fuit vnus de. vii. dyaconibus dicit hiero. in martirologio q. vii. ydus iulij signis et p̄digijs inclit⁹ apud cesareā requiescit iuxta quē tres filie ei⁹ tumulate sunt: nā quarta apud epheuz requiescit. Prim⁹ ergo philipp⁹ ab isto differt: qz ille fuit ap̄s. iste dyaconus. Ille requiescit apud ierapolim. iste apud cesareā. Ille habuit duas filias p̄phetissas. iste quatuor. Licet historia eccliaistica videat dicere qz fuit philippus ap̄stolus qui habuit quatuor filias p̄phetissas. sed in hoc magis hieronimo est credendū.

De sancto iacobo apostolo minori

Iacobus dicitur supplantator. vel supplantas festinans. vel p̄paras. vel dicitur iacobus a iacob qd est deus: et cobar qd est onus vel p̄odus vel iacobus quasi iacopus a iaculo et cope qd est cesso quasi cesus iaculis. Dicit ergo supplantator: mūdip̄ contēptū: supplantas festinans dyabolū: p̄paras ad oē bonū corpus suū. Male ei passiones nobis insunt ex trib⁹: sicut dicit grego. nicens. Ex mala e ducatiōe sue p̄uersatiōe. ex corpore mala habitudine. ex vicio ignōratiōe. Curant autē vt dixit bona cōsuetudie. bona exercitatiōe. studio poctri-

ne. Sicut iacobus se curauit. et ideo corpus ad omne bonū paratū habuit. Dicit etiā p̄odus diuinum per grauitatē morum. iaculis cesus per martirium. B

Iacobus iste ap̄s vocat⁹ est iacobus alpheus filius. iacobus frater dñi. iacobus minor et iacob⁹ iustus. Iacobus alpheus dicitur non tñ scdm carnē. sed etiā scdm nois interpretationē Alpheus ei⁹ interpretat⁹ doct⁹ vel documentū. vel fugitiu⁹: vel millesim⁹. Dicit ergo iacob⁹ alpheus. qz fuit doctus p̄ scie inspirationē. documentū per aliorū eruditionē. fugitiuus de mūdo p̄ despectionē et millesimus p̄ bñilitatis reputationē. frater qui dem dñi dicit ex eo qz similimus sibi fuisse p̄hibet. adeo vt pleriq; in eoz specie fallerent. Cū euz iudei ad capiendū xp̄m p̄gerent ne forte iacobū in p̄sona xp̄i caperēt a iuda qz xp̄m a iacobo tanq̄ eoz familiaris optime discernerebat: signū osculi acceperūt. hoc etiā testat ignacius ī epla ad iohāne euāgelistā. sic dicit. Si licitū est mihi apud te ad hierosolimē pres vo. o ascēdere. vt videā illū venerabilē iacobū qui cognōiatur iustus quē referūt xp̄o ibū similitū facie vita et modo p̄uersatiōis. ac si eiusdē vteri frater esset gemellus. Quē dicit si video. video et ip̄m ihsus scdm oia corpis ei⁹ limamenta. Vel dicit frater dñi: quoniā xps et iacob⁹ sicut a duab⁹ iorioribus descēderāt. sic a duob⁹ fratribus. scz ioseph et cleopha descēdere purabant Non em̄ dicit frater dñi quia fuerit fili⁹ ioseph sp̄s marie de vxore alia sicut aliqui voluerūt dicere. k i

De sancto Iacobo minori aplo

sed quia erat filius marie filie cleopbe qui quidem cleopbas fuit frater ipsius ioseph spōsi marie: licet magr iohānes beletb dicat qd alpheus pater ipsi iacobi fuit frater ioseph spōsi marie: qd vey nō credit. iudei ergo fratres vocabāt qd ex vtraq; pte sanguinis cōtingebant. **¶** Uel dicit frater dñi ppter prerogatiuā et excellentiā sanctitatis: ob quā p̄ceteris aplis hierosolimis est eps ordinat⁹. Dicitur etiā iacobus minor: ad differentiā iacobi filij zebedei. Licet em iacobus zebedei natus sit prior: fuit tamē vocatiōe posterior. Un̄ etiā hec cōsuetudo in plerisq; religionib⁹ obseruaf. vt ille qd prior ingreditur ma. o: vocet: et ille qui posterior: minor: licz sit prior: aut erate maior: aut sanctitate dignior. Dicit etiā iacobus iust⁹ ppter meritū excellentissime sanctitatis. Nā scdm hiero. tante reuerētie et sanctitatis in pplo extitit. vt fimbriā vestimēti eius certatim cuperēt tāgere. Un̄ et de eius sanctitate sic scripsit egisippus aploꝝ vicinus. sicut in ecclesiasticis h̄ito: vs legis. Suscepit inquit ecclesiam frater dñi iacobus qui ab oibus noīatus est iustus: ab iphis tēporibus dñi durans vsq; ad nos. Hic ex vtero matris sue sanctus fuit ymū z sicrā non bibit. carnes nunq; māducauit. ferrū in caput eius nō ascendit: oleo nō est vnctus. balneis non est vsus. sūdōne idest veste lineasemp indutus. Totiens in orōne genua flexerat vt callos in genibus sicut in calcaneis videre f habere. **¶** Pro hac inaccessibili et summa iusticia appellatus est iustus et abba qd est interpretatū munimentū populi z iusticia. Hic solus inter aplos ppter nimiam sanctitatē suā p̄mittebat intrare i sancta sanctorū. Hec egisippus. Dicit etiā qd primus inter aplos missam celebravit. Nā ppter sue excellentiā sanctitatis hunc sibi honore apostoli fecerūt vt post ascensionē dñi primus inter eos missam hierosolimis celebraret. etiā anteq; esset eps ordinatus: cū ante eius ordinationē in actibus dicat. qd discipuli erāt pseuerātes in doctrina aploꝝ et cōmunicatione fractiōe panis qd de missa celebratione accipit. Uel forte ideo primus celebrasse dicit. qd primus in pontificalibus eā dixisse phibet. sicut et postmodū prim⁹ in aethiopia missam celebravit: et mare⁹ in alexandria. Hic perpetue virginitatis extitit. sicut testat hiero. in li. stratiouinianū. In parasceue aut mortuo dño sicut dicit iosephus et hiero. in li. de viris illustribus. iacobus votū vouit se non comesturum: donec videret dñm a mortuis surrexisse. In ipsa aut die resurrectionis cū vsq; ad diem illā iacobus nō gustasset cibū. eidē dñs apparuit ac eis qui cū eo erāt et dixit

ponite mensam et panē. Deinde panē accipiens bñdixit. et de dicit iacobo iusto dicens. Surge frater mi comede. qd filius hominis a mortuis resurrexit. Septimo igit anno epatus eius cū ad diē pasche apli hierosolimis cōuenissent. interrogāte eos iacobus qd p̄ eos fecisset dñs corāz pplo referabant. Cū ergo. vii. diebus iacobus cū apostolis in tēplo pdicasset corā caypha et aliquib⁹ iudeis. et tā ppe esset vt baptizari vellēt. repēte quidā tēplo ingredit⁹ clamare icēpit **¶** Viri israelite qd facitis? Cur ab istis vos magis decipi p̄mittitis? Intantū autē populū cōcitauit. vt aplos lapidare vellēt. Ascendit aut homo ille sup gradū vbi iacobus pdicabat et ipm p̄cipitavit deorsus: et ex tūc plurimū claudicauit. Hec aut. vii. anno post ascensionē dñi bñs iacobus passus est. **¶** In anno aut epatus sui. xxx. videntes iudei qd paulū non possent occidere eo qd cesarē appellasset et romā missus fuisset. persecutionis sue tirānides in iacobū conuerterūt contra eū occasione querētes. Et sicut pdictus egisippus aploꝝ: p̄ter ane⁹ refert. scdm qd in ecclesiastica historia inuenit. iudei ad eū cōuenērūt dicentes. **¶** Domine te vt reuocēs populū qd ipe erat in ihesu. p̄rans qd ipe sit xps. Precamur ergo vt dissuadeas oibus conuenientibus in die pasche de ihesu. tibi em obtēperabimus oēs. et de te tā nos qd populus testimoniū ferimus: quia iustus es et personā nulli⁹ accipis. Statuerūt igit illū sup pinnā tēpli. et voce magna clamātes dixerūt. Virorū iustissime cui nos oēs obtēperare debem⁹. qm̄ populus errat post ihesū qd crucifixus est annūcia nobis qd tibi videt. Tūc iacobus cū in genti voce respondit Quid me interrogatis de filio hoīs? Ecce ipe sedet in celis a dextris summe virtutis. ventūrus iudicare viuos et mortuos Hec audierēs xpiani valde gauisunt: et libenter eū audierūt: Pharisēi aut et scribe dixerūt. Male fecimus tale testimoniū p̄stare ihesu: sed ascēdamus et p̄cipitemus eū deorsum: vt ceteri terreant: et ei credere nō presumant. Et simul voce magna exclamauerūt dicētes. **¶** O et iustus errauit. Ascenderūt ergo et p̄cipitauerūt eū. Cū ergo p̄cipitassent: lapidibus eū obruebāt dicētes. Lapidam⁹ iacobū iustū. Qui detectus nō solū mori nō potuit. sed cōuersus: et super genua procūbens dicebat. Rogo dñe dimitte eis: qd nesciūt quid faciūt. Tūc vnus ex sacerdotibus ex filijs rachab exclamauit. Parcite queso qd facitis? pro vobis hic orat iustus quem lapidatis. Tūc vnus ex ipis particā fullonis arripit: valido scru caput eius impetijt: et cerebrum excussit. Hec

De sancto Jacobo minori aplo

egessipus. Talisq; martirio migravit ad dñm: sub
nerone qui cepit anno dñi. lviij. sepultus ibidem
prope templū. Cū autē populus veller eius mortē
vindicare et malefactores capere et punire: orti-
nus aufugerūt. Refert iosephus q; ppter peccatū
mortis iacobi iusti factū est exidiū in iberusalē et
dispersio iudeoz. sed nō solū ob mortē iacobi: sed
etiā ob mortē dñi precipue destructio facta est. se-
cundū qd dñs dicit. Nō relinquent in te lapidē sup
lapidē: eo q; non cognoueris tēpus visitatiōis tue
Sed qm dñs nō vult mortē peccōis: et vt ipi excu-
sationē nō haberēt. per. xl. annos eoz penitentia
expectavit et per aplos maxime piacobū fratrem
dñi inter eos cōtinue pōdicantē: eos ad penitentiā re-
uocabat. Sed cū p ammonitiōē eos nō posset re-
uocare: voluit eos saltē pdigijs exterrere. Nā in
his. xl. annis sibi ad penitentiā datis mlta mōstra
et prodigia. sicut refert iosephus euenerūt. Nam
stella pfulgens gladio per oia simul visa est ciuita-
ti desup iminere. acq; totū annū exicalibus flāmis
ardere. In quodā festo azimoz hora noctis nona
tantus fulgor: aram tēplūq; circūdidit: vt oēs diē
clarissimū factū putarēt. In eadē festiuitate vitula
ad imololandū adducta: inter ministroz manus
agnā subito est enixa. Post aliquor dies. ppe solis
occasus visi sunt currus et quadrigē in omni regio-
ne per aerē fieri. et armatoz cohortes misceri nu-
bibus: et vbes circūdare agminibus improuisē.
In alio die festo que pentecosten appellat noctu
sacerdotes tēplūq; ingressi ad misteria ex more
cōplenda. motus quosdā strepitusq; senserunt: ac
voces subitas audierūt dicētes. Transeamus ab
his sedibus. Ante quartū etiā annū belli quidā vir
noīe ihesus ananie filius in festo tabernaculoz re-
pente clamare cepit. Vox ab oriēte. vox ab occidē-
te. vox a quatuor vētis. vox sup hierosolimā et sup
templū. vox sup sponfos et spōsas. vox sup populū
vniuersū. Predictus igit vir capis. cedif. verbera-
tur. Sed ille aliud dicere nequies. q̄to plus ver-
beraf tāto fortius clamabat. Ad iudicē igit addu-
citur. tormentis diris afficit. vsq; ad patefactionē
ossū laniat. Sed ille nec p̄ces nec lacrimas effun-
debat: sed cum quodā vlulatu p singula pene ver-
bera eadē p̄ferebat. addēs etiā hoc. Ne ve hiero-
solimis. hec iosephus. ¶ Cum autē iudei nec
ammonitionibus cōuerterent. nec tantis pdigijs
terrerenf. post quadragesimū annū dñs vespasia-
nū et tirū hierusalē adduxit. qui ipam ciuitatē fun-
ditus destruxerūt. hec autē fuit causa aduētū ipoz
in hierusalē sicut i quodā historia inuenif. licet apo-

crifa. Vidēs pylatus q; ihesus innocētēz cōdemna-
uerat: timēs offensam tiberij cesaris. p se excusan-
do nunciū nomie albanū ad cesarē destinauit. Eo
autē tpe vespasian⁹ monarchiū in galacia a tiberio
cesarie tenebat. Nūcius igit pylati a vētis contra-
rijs in galaciā pellit: et ad vespasianū adducitur.
Talis autē ibi seruabat cōsuetudo vt quicūq; ibidē
naufragiū pateret rebus et seruituti principis sub-
deret. Quē vespasianus quis esset aut vnde veni-
ret seu quo tēde ret req̄siuit. Cui ille. Hierosolimā-
tanus sum. de partib⁹ illis veni. romā vsq; ten de-
bam. Cui vespasian⁹. De terra sapiētū venis. ar-
tem nosti medicaminis: medicus es. curare me de-
bes. Vespasian⁹ em̄ quoddā gen⁹ vermiū narib⁹
insitū ab infantia gerebat. Cū et a vespis vespas-
sianus dicebat. Cui vir ille respōdit. Artē medica-
minis dñe nescio. et ideo curare te nō valeo. Cui
vespasian⁹. Nisi me curaueris morte morieris. Cui
ille ait. Ille qui cecos illuminauit: demones effuga-
uit: mortuos suscitauit. ille nouit q; artē medendi
ignoro. Cui vespasianus. Quis est ille de quo tāta
p̄fari⁹? Et ille ihs nazaren⁹ quē iudei p inuidiā
occiderūt in quē si credideris sanitatis gratiā con-
sequeris. Et vespasianus ait. Credo q; qui mortu-
os suscitauit. me etiam de infirmitate hac liberare
poterit. Et hec dicēdo vespe de narib⁹ eius cecide-
runt et cōtinuo sanitatē recepit. Tunc vespasian⁹
ingenti gaudio replet⁹ ait. Certus sis q; filius dei
fuit. q; me curare potuit. Petita igit a cesare licen-
tia hierosolimā cum manu armata pergā: et omēs
pditores hui⁹ et occisores fundit⁹ euertā. Dixitq;
albano nuncio pylati. Rebus et vita sanus et inco-
lumis domū tuā mei licētia reuertaris. Vespasia-
nus igit romā adijt. et destruendi iudeā et hierusa-
lem a tiberio cesare licēciā impetrauit. Per an-
nos igit plures exercitū p̄gregauit tpe scz neronis
impatoris cū iudei imperio rebellassent. Unde se-
cundū cronicas. nō fecit hoc zelo xp̄i. sed q; a dñio
recesserant romanoz. hierusalē igitur cū copio-
so exercitu vespasianus aduenit et in die pasche hie-
rusalē p circuitū potenter obsedit. ibiq; infinitam
multitudinē que ad diē festuz conuenerat cōclusit.

¶ Per aliquod autē tēpus anteq; vespasianus
hierusalē adueniret fideles qui ibi erāt a spūs san-
cto admonent vt inde recedāt. et in quodā oppido
transiordanē qd pellan vocaf secedāt. vt ablati-
ab vbe sanctis viris. celesti vindicte fieret locus.
tā de vbe sacrilega: q; de pplo scelerato. Quandā
autē ciuitatē iudee noīe ionapatā in qua iosephus
et dux et p̄iceps erat. primo omniū est aggressus

De sancto Jacobo minori aplo

Sed iosephus cū suis viriliter resistebat. Tandem vidēs ioseph⁹ imminere exidiū civitatis assumptione xi. iudeis subterraneas domū intrauit. vbi quadam duana fame afflicti iudei nō. cōsenciente iosepho malebāt ibidē mori q̄ vespasiani se subijcere seruituti. Volebātq; se mutuo interficere. et sanguinē suū in sacrificiū deo offerre. Et qm̄ iosephus inter eos dignior erat volebāt eū p̄mitus occidere. vt eius effusio sanguinis deus citius placaretur. Vt in quadā cronica dicit. ideo se mutuo interficere volebāt ne darent in manib⁹ romanorū. At iosephus vir prudēs et mori nolēs iudicē mortis et sacrificij se cōstituit. et q̄s prior alio occidendus cēt. inter binos et binos sortem mittere iussit. Dissis igit sortibus. fors nūc vni. nūc aliū morti tradidit donec ventū est ad vltimū cū quo iosephus sortem missurus fuit. Tūc iosephus hō strenuus et agilis gladiū illi abstulit. et qd magis eligeret vitā. s̄z aut mortē req̄siuit. et vt sine dilatione eligeret p̄cepit. Et ille timēs rēdit. Vnere nō recuso si gr̄a tui vitam p̄seruare valeo. Tūc iosephus vni familiari vespasiani et sibi etiā familiari latenter locutus est et vt sibi vita donaretur petijt. Et qd petijt impetrauit. Cui aut ante vespasianū ioseph⁹ esset adduct⁹ dixit ei vespasianus. Mortē meruisses sibiuis petitionib⁹ liberatus nō esses. Et ioseph⁹. Si quid p̄perā actus est in melius cōmutari pōt. Et vespasianus. Qui victus est qd facere pōt. Et iosephus. aliquid facere poterō si dictis meis aures tuas de mulsero. Et vespasian⁹. Concedat vt verbis tuis imberreas. et quicqd boni dicitur es pacifice audiat. Et ioseph⁹. Impator romanus iterent. et senat⁹ impatorē te fecit. Et vespasianus. Si p̄beta es. quare nō es vaticinat⁹ huic ciuitati. q̄ mee sit subiciēda ditioni. Et ioseph⁹. Per. xl. dies hoc eis p̄diri. Interea legati romanorū veniūt vespasianū in impiū sublatū asserūt. eūq; romā deducūt. Hoc quoq; eusebi⁹ in cronica testat. q̄ s̄z ioseph⁹ vespasiano p̄dixit. tam de impatoris morte q̄ de sua sublimatiōe. Reliquit aut vespasian⁹ titū filiū suū in obsidione hierusalē. Titus aut vt in eadez historia apocrypha legit audiens patrē suū in imperiū sublatū. tanto gaudio et exultatione replet. q̄ neruorū contractione ex frigiditate corripitur. et altero crure debilitatus paralisi torquetur. Iosephus aut audiens titus paralisi laborare causas morbi et tēpus morbi diligenter inquirat. Causa nescit. moribus ignorat. de tēpore aut quoniā aucta patris electione hoc sibi acciderit aperit. Iosephus autē vir pudus et sapiens ex paucis multa

conicit: et ex tpe morbus et causam inuenit. scēq; q; gaudio et leticia supabundanti debilitatus fuerit. Admāduertēs itaq; quia cōtraria cōtrarijs curant. sciēs etiā quia qd amore conquirat dolo: frequēter amittit. querere cepit an aliquis esset q̄ principis inimicij obnoxius teneret. Et erat ibi seruus adeo tito molest⁹. vt sine vebemēti conturbatione nullaten⁹ in euz posset respicere. nec etiā nomen eius audire. Dixit itaq; tito. Si curari desideras oēs qui in meo comitatu venerint. saluos facias. Cui titus. Quicunq; in tuo comitatu venerit securus habetur et saluus. Tūc iosephus cōp̄ audiu fieri p̄cepit. et mensam suā mense titi oppositam locauit. et seruū a dextris suis sedere fecit. Quē titus respiciēs molestia p̄turbatus infremuit et q̄ prius gaudio infrigidat⁹ fuerat accēsiōe furoris incaluit. neruosq; distendens curatus fuit. Post hoc titus et seruū in sui gratiā. et iosephum in sui amicitia recepit. Vtrū autē hec historia apocrypha narranda sit. lectoris iudicio relinquat. **B**iennio igit a tito hierusalē obsessa inter cetera mala q̄ obsessos grauiter purgebant. tāta fames omēs tenuit. q̄ parētes filijs. et filij parētibus. vtrūq; vrozib⁹. et vrozēs viris cibo nō tūc manibus sed etiā ex ipis dentib⁹ rapiebant. Iuuenes etiā etate fortiores. velut simulacra p̄ vias oberrando p̄re fame exanimēs cadebāt. Qui mortuos sepeliebant sepe sup ipsos mortuos mortui cadebāt. fetorem itaq; cadauerū nō ferētes ex publico sumptu ipsa sepeliebāt. Sed deficiente sumptu vincēte cadauerū multitudi de muro cadauera p̄cipitabāt. At titus circūiens cū vidisset valles repletas cadaueribus. et totā patriā ex eoz fetore corruptam man⁹ suas cū lacrimis ad celū leuauit dicēs. Deo tu vides: q; ego hoc nō facio. Tāta em̄ ibi fames erat. q̄ calcamenta sua et corrigias comedebant. **M**atrona quedā in sup genere et diuitijs nobilis. sicut in historia ecclesiastica legit auz p̄re donca in eius domū irruentes eam omnibus expoliassent. nec sibi vltra qd comederet remansisset. paruulus lactantē tenēs in manibus ait. Infelicis matris in felicio: fili. in bello in fame: in direptiōe cui te reseruabo: Veni ergo nūc o mi nate. esto matri cib⁹ p̄donibus furor. seculis fabula. Et his dictis filius ingulauit et corit. et dimidiū comedēs partē alteram occultauit. Et ecce confestim p̄donēs odorem carnis cocte sentiētes in domū irruunt. et nisi carnem. p̄dat mortē minant. Tūc illa detegēs infantis mēbra. ecce inqt vobis partē optimā reseruauit. At illos tātus horro: iussit. q̄ nec loqui poterūt

De inuentione sancte crucis

Et illa. Deus est inquit filius hic. meū est peccatum. Securi edite quia prior ego comedi quē genui. Nolite fieri vt matre religioſores aut feminis molliores. Qd si vincit vos pietas et horretis ego totum comedam que dimidiū iam comedi. Illi vero trementes et territi diſceſſerūt. Tandem ſcdo anno impij veſpaſiani titus hieruſalem cepit. et caſtra ſubuertit tēplūq; funditus deſtruxit. Et ſicut iudei xpm. xxx. denarijs emerant ſic et ipe vno denario. xxx. iudeos vendidit. Sic autē narrat iosephus nonaginta ſeptē milia iudeoz vēdita ſunt et vndecies centena milia fame et gladio perierunt. **L**egit quoq; qd titus intrans hieruſalē quendam murū denſiſſimū vidit. ipm q; pforari pcepit. factoz foramine quēdā intus ſenē aspectu. et canitē venerabilē inuenerūt. Qui reſpōdit ſe eſſe ioseph ab arimatia ciuitate iudee ſeq; a iudeis ibidē clauſum et muratū fuiſſe eo qd xpm ſepeliſſet. addiditq; qd ab illo tpe vſq; nūc ceſti ſit cibo paſtus et diuino lumine confortatus. In euangelio tamen nicodemi dicit qd cum iudei ipm reclusiſſent xps reſurgens eū inde eripuit. et in arimatia duxit. Poſt dicit qd cū eductus a predicatione xpi non ceſſaret a iudeis itez eſt reclusus. Noſtro quoq; veſpaſiano impatore titi filii eius eidē in impio ſucceſſit. Qui fuit vir clemētiſſimus et multe liberalitatis. Tanteq; bonitatis fuit ſicut ait euſebius ceſariē ſis i cronica et teſtat hiero. qd cum quodā ſero recordatus fuiſſet. qd illo die nil boni agiſſet: aut nichil dediſſet ait. O amici hunc diem pdidi. Poſt longa tpa quidā iudei hieruſalē reedificare volentes exeuntes primo mane plurimas cruces de rore inuenerūt. Quas territi fugietes et ſcdo mane redeūtes vnusquisq; vt ait miles in cronica ſua cruces ſanguineas veſtib; ſuis inſitas inuenit. Qui vehemēter territi in fugā iterum verſi ſunt. Sed tercio die reuerſi vapore ignis de terra prodeuntis penitus ſunt exuſti.

De inuentione ſancte crucis. lxviii

In uentione ſancte crucis dicitur qd tali die crux inuenta fuiſſe reſer. Nā et antea fuit inuenta a ſeth filio adā in terreſtri paradiso: ſicut infra narraſ a ſalomone in libano. a regina ſaba in ſalomonis templo. a iudeis in aqua piſcine. hodie ab belena in monte caluarie.

In uentione ſancte crucis poſt annos. cc. et amplius a reſurrectione dñi facta eſt. Legitur em̄ in euāgelio nicodemi qd cū adā infirma retur ſeth filius eius portas paradisi adijt. et oleū ligni miſericordie quo corpus patris perungeret.

et ſanitatē reciperet poſtulauit. Cui apparenſ michael archāgelus ait. Noli laborare neq; flere pro eo ligni miſericordie obtinendo quia nullatenus illud aſſequi poteris niſi quādo ppleti fuerint v. milia quingenti anni. licet ab adam vſq; ad paſſionē xpi anni tñ quinq; milia centum nonaginta nouē fluxiſſe credant. Legitur quoq; alibi qd angelus eidem ramuſculū quēdā obrulit et inſiſt qd in monte libani plantaret. In quādā vero hiſtoria grecorū licet apocriſa. legit qd angelus de ligno in quo peccauit adā. eidem tradidit dicens. qd quādo faceret fructū pater ſanaret. Qui rediens et patre mortuū inueniēs: ipm ramū ſuper tumulū patris plātauit. Qui plātatus in arborē magnā creuit et vſq; ad ſalomonis tēpora pdurauit. Terrū autē hec vera ſunt. lectoris iudicio relinquat cū in nulla cronica vl hiſtoria autētica hec legant. Salomon aut arborē tā pulchrā conſiderans ipam pcepit incidere et in domo ſalē locari. Nuſq; tamē vt ait iohāncs beletb locari poterat. nec alicui loco apta reperiri valebat: ſed modo vl excedebat lōgitudine. aut deficiebat nimia breuitate. Si qñ vero ſcđm loci exigentiā ipam rōnabiliter decurratſent adeo breuis videbat qd omnino incōgrua habebat. Ob hoc indignati artifices ipm reprobauerūt. et ſup quendam lacū vt eſſet pons tranſcūtib; piecerūt. Regina autē ſaba cū veniſſet audire ſapientiā ſalomonis et pdictum lacū tranſire veller vidit in ſpiritu qd ſaluator mundi in ligno ſuſpēdendus fuerat et ideo ſup illud lignū tranſire noluit. ſed ipm p:otio